

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2009 rok**

WSTĘP

Zadania własne samorządów gminnych w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone są w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i minimalizacji szkód wynikających z używania alkoholu.

I. 1. Charakterystyka Gminy (Diagnoza) .

Gmina Jeziorany położona jest w granicach Powiatu Olsztyńskiego i Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Gminę zamieszkuje ok. 8.370 mieszkańców.

Główne czynniki sprzyjające powstawaniu problemów alkoholowych na terenie naszej gminy to:

1. trudna sytuacja materialno -bytowa mieszkańców (z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach wynika, że w 2008r. z pomocy społecznej skorzystało 338 rodzin tj. 720 osób w rodzinach co stanowi 8,6 % ogółu mieszkańców gminy),
2. bezrobocie (z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Olsztynie Filia w Biskupcu wynika, że na terenie naszej gminy na dzień 30 listopada 2008r. zanotowano 457 osób bezrobotnych, w tym 287 kobiet),
3. przemoc w rodzinie (ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym to 2/3 osób i 2/3 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Z danych Policji w Jezioranach wynika, że w br. przeprowadzono 30 interwencji w sprawach przemocy w rodzinie, ok. 26 z wykorzystaniem procedury i dokumentacji „Niebieskich Kart”. Sprawcy w chwili popełnienia czynu byli w stanie nietrzeźwości).

Diagnoza przedstawia dane dotyczące Gminy Jeziorany:

1. Osoby pijące szkodliwie alkohol – ok. 500 osób,
2. Osoby uzależnione od alkoholu – ok. 160 osób,
3. Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika – 330 osób,
4. Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików - 330 dzieci.

2. Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Rady Miejskiej w Jezioranach przyjęto 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa) w sprzedaży detalicznej i 10 punktów w sprzedaży gastronomicznej.

- 33 punkty sprzedaży detalicznej otrzymało zezwolenia na handel napojami alkoholowymi do 4,5% oraz piwem,
- 25 punktów otrzymało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu
- 14 punktów otrzymało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu
- 2 lokale gastronomiczne.

Jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada na 253 mieszkańców.

II. Stan zasobów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dla właściwej realizacji zadań Programu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych Burmistrz Jezioran powołał pełnomocnika oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie 6 osobowym.

Do zadań pełnomocnika należy:

1. Przygotowanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Prowadzenie w imieniu Burmistrza działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody i Pełnomocnikami innych jednostek samorządowych do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi,
5. Prowadzenie dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Odpowiedzialność merytoryczna za prawidłowość wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadań.

Współrealizatorami programu są następujące podmioty:

1. Punkt Konsultacyjno-Profilaktyczny dotyczący Alkoholizmu, Narkomanii i Przemocy w Rodzinie w Jezioranach,
2. Urząd Miejski w Jezioranach,
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach,
4. Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach
5. Szkoły podstawowe, Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Jeziorany,
6. Posterunek Policji w Jezioranach Komenda Policji w Biskupcu,
7. Sąd Rejonowy w Biskupcu,
8. Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie,
9. Zespół Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim,
10. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Bartłomieja w Jezioranach.

III. Zasady wynagradzania członków GKRPA.

Członkowie Komisji otrzymują ze środków pozyskanych z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynagrodzenie naliczone procentowo od minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2008r.r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2009 roku (MP Nr 55, poz. 499) w następujących wysokościach (brutto):

- pełnomocnik – 40% miesięcznie ,
- przewodniczący komisji 20% miesięcznie),
- członkowie Komisji 15%.

Wynagrodzenie przysługuje za miesiąc, w którym przynajmniej dwukrotnie zostały zlecone do realizacji zadania przez pełnomocnika, zatwierdzone przez kierownika jednostki, a podstawą wypłaty jest:

- zlecenie,
- złożone sprawozdanie z wykonanych zadań.

Cele gminnego programu będą realizowane poprzez zadania wymienione w ustawie o wychowaniu w trzeźwości.

Finansowanie tych zadań będzie dokonywane w ramach środków budżetowych Gminy pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez handlowców.

IV. Cele Programu:

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem;
3. Promowanie kompleksowych programów profilaktycznych,
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
5. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Rozliczenie finansowe zadań Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykona Księgowa w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach.

V. Zadania Gminnego Programu.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez :

1. Umożliwienie każdemu pacjentowi i jego rodzinie bezpłatnego korzystania z usług placówki odwykowej, pomoc w podjęciu leczenia - w tym zorganizowanie dojazdu do placówki odwykowej,
2. Poszerzenie zakresu dostępności i oddziaływań informacyjnych punktu konsultacyjnego;
 - a) prowadzenie rozmów motywacyjnych do podjęcia leczenia oraz rozmów interwencyjnych,
 - b) pomoc psychologiczna, informacyjna z zakresu problemów uzależnień, problemów wychowawczych,
 - c) organizowanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej,
 - d) prowadzenie biblioteczki tematycznej, prenumerata czasopism, zakup materiałów edukacyjnych itp.,
 - e) finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje członków Gminnej Komisji,
 - f) utrzymanie punktu konsultacyjnego, ponoszenie opłat z tytułu: czynszu energii, wody, telefonu, doposażenie punktu, zakup materiałów biurowych itp.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Zadanie to realizowane jest poprzez:

- 1) Działalność punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - a) zatrudnienie na umowę – zlecenie psychologa , prawnika, psychiatry,
 - b) współpraca z policją, prokuraturą, szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej, służbą zdrowia
 - c) umożliwienie uzyskania schronienia dla ofiar przemocy domowej,
 - d) organizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.
- 2) Działalność komisji w zakresie podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu odwykowemu:
 - a) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności poddania się leczeniu odwykowemu,

- b) zlecenie wykonania badania przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- c) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym i występowanie do sądu z wnioskiem o podjęcie leczenia przez osoby uzależnione.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo -wychowawczych i socjoterapeutycznych :

- 1) organizowanie i dofinansowanie programów profilaktycznych w szkołach,
- 2) wspieranie działań propagujących zdrowy styl życia poprzez:
 - a) organizowanie zajęć sportowo - rozrywkowych oraz konkursów z zakresu wiedzy o alkoholu,
 - b) organizowanie spartakiady trzeźwościowej,
- 3) organizowanie i finansowanie spektakli teatralno -widowiskowych i koncertów profilaktycznych,
- 4) organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży,
- 5) organizowanie i finansowanie wypoczynku,
- 6) prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych oraz rekreacyjno - profilaktycznych podczas imprez sportowych, festynów,
- 7) współpraca z mediami, prasą w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (lokalna gazetka),
- 9) finansowanie i organizowanie szkoleń (nauczyciele, sprzedawcy),
- 10) podjęcie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.
- 11) działalność edukacyjna, rozpowszechnianie tematycznych informatorów, broszur, plakatów, ulotek.

Zadanie 4

Prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w trybie określonym w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a w szczególności:

- a) przypadków sprzedaży alkoholu: nieletnim, osobom których zachowanie wskazuje na to iż są w stanie nietrzeźwości, na kredyt lub pod zastaw,
- b) reklamy, promocji napojów alkoholowych,
- c) wprowadzania do obiegu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- d) obecności wymaganych przepisami prawa tablic informacyjnych o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych młodzieży do 18 lat oraz nietrzeźwym, jak również informacji o szkodliwości spożycia alkoholu,
- e) naruszeń porządku publicznego w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy,
- f) stwierdzenia sprzedaży alkoholu bez wymaganego zezwolenia .

Zadanie 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja tego zadania oznacza :

Udzielanie dotacji dla organizacji pozarządowych, które zgodnie ze swoim statutem realizować będą zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Szczegółowe zasady udzielania dotacji określają przepisy art. 176 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2005r, Nr 249, poz. 2104 z późn.zm.)

Organizacja pozarządowa składa wniosek zgodnie z zasadami i terminami określonymi w obowiązującej Uchwale w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji podmiotom nie zaliczonym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku i sposobu jej rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń i lokalnych koalicji trzeźwościowych mających charakter profilaktyczny.
2. Tworzenie grup samopomocowych „ Al.-Anon” , „Al.- Aten”, oraz wspieranie istniejącej grupy „ AA.”